

Husdyrgodkendelse § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven

22. oktober 2024

Langerod 22, 5620 Glamsbjerg

Ejendommen Langerod 22, 5620 Glamsbjerg (skråfoto 12. maj 2023).

Emne	Data
Ansøger og ejer	Langerod ApS, c/o Henrik Solgaard, Skovsbovej 55, 5690 Tommerup
Bedriftens adresse	Langerod 22, 5620 Glamsbjerg
Matrikelnummer og ejerlav	5c Bregnemose By, Verringe, 2c Langsted By, Verringe mfl.
Virksomhedens art	014610 Avl af smågrise
Godkendelsesbetegnelse	§ 16 stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
CHR-nummer	19677
CVR/P	3375 5961 / 1016912768
Kontaktperson	Henrik Solgaard, tlf. 2179 4129, e-mail: henrik@skovsbogaard.com
Rådgiver/konsulent	Nina Gamby, Gråkjær Landbrug A/S, tlf. 2485 7356, e-mail: ng@graakjaer.dk
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune, (By, Land & Kultur), Miljø & Natur, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, assens@assens.dk
Sags ID	Acadre sagsnr. 24/9288
Miljømedarbejder	Trine Bonrud Helleskov, tlf. 6474 6890, e-mail: tbnie@assens.dk
Husdyrgodkendelse.dk	Skema nr. 246263 Versions nummer 9.0

Indholdsfortegnelse

1.	<u>INDLEDNING</u>	5
2	<u>AFGØRELSE: § 16 A, STK. 2 HUSDYRGODKENDELSE.....</u>	6
3	<u>VILKÅR FOR GODKENDELSE.....</u>	7
3.1	PRODUKTIONSAREAL.....	7
3.2	MANAGEMENT	7
3.3	STØJ	7
3.4	LANDSKAB	8
3.5	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	8
3.6	LUGTREDUCERENDE TILTAG.....	8
3.7	TRANSPORTER	9
3.8	AFFALD	9
3.9	SKADEDYRSBEKÆMPELSE	9
3.10	EGENKONTROL.....	9
3.11	OPHØR.....	9
4.	<u>OFFENTLIGGØRELSE.....</u>	10
5.	<u>KLAGEVEJLEDNING</u>	10
6.	<u>BILAG.....</u>	11
7.	<u>MEDDELELSE OM AFGØRELSE SENDES TIL.....</u>	12
8.	<u>MILJØVURDERING AF ANSØGNING OM § 16 A</u>	
	<u>HUSDYRGODKENDELSE.....</u>	16
8.1	FORMÅL	16
8.2	BASISOPLYSNINGER	16
8.3	ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIG	17
8.4	STALDE OG PRODUKTIONER – PRODUKTIONSAREAL	18
8.5	LANDSKABELIGE VÆRDIER OG AFSTANDE	19
8.5.1	LANDSKAB OG PLANFORHOLD.....	19
8.5.2	FASTE AFSTANDSKRAV EFTER §§ 6 OG 8.....	20
8.6	AMMONIAKEMISSION	21
8.7	BAT (BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK)	21
8.8	NATUROMRÅDER, FREDNINGER OG BILAG IV-ARTER.....	21
8.9	JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	25
8.9.1	SPILDEVAND (RESTVAND)	25

8.9.2	OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING.....	26
8.10	NABOPÅVIRKNING.....	27
8.10.1	LUGT.....	27
8.10.2	STØJ.....	32
8.10.3	RYSTELSER.....	32
8.10.4	STØV.....	33
8.10.5	FLUER.....	33
8.10.6	TRANSPORT.....	33
8.10.7	LYS.....	34
8.10.8	UHYGIEJNISKE FORHOLD.....	34
8.10.9	AFFALDSPRODUKTION.....	34
8.11	BAT FOR IE-HUSDYRBRUG JF. § 42.....	35
8.11.1	VANDFORBRUG JF. § 43 PUNKT 9).....	35
8.11.2	§ 43 ØVRIGE PUNKTER 7), 8), 10), 11), 12) OG 13).....	36
8.12	SÆRREGLER FOR IE-HUSDYRBRUG JF. KAPITEL 17.....	36
8.12.1	MILJØLEDELSE § 49.....	36
8.12.2	MILJØLEDELSE – OPLÆRING AF PERSONALE § 50.....	36
8.12.3	PLAN FOR REGELMÆSSIG KONTROL, REPARATION, VEDLIGEHOLDELSE OG BEREDSKAB § 51.....	37
8.12.4	FODRINGSKRAV § 53.....	37
8.12.5	ENERGIEFFEKTIV BELYSNING § 54.....	38
8.12.6	STØVEMISSIONER FRA STALDANLÆG § 55.....	38
8.12.7	OVERHOLDELSE AF VILKÅR OG KRAV § 56.....	38
8.12.8	ÅRLIG INDBERETNING TIL KOMMUNEN § 57.....	38
8.12.9	OPHØR § 58.....	39
8.13	SAMMENFATNING.....	39
8.14	OFFENTLIGHED/NABOORIENTERING.....	40

1. Indledning

Langerod ApS, c/o Henrik Solgaard har ansøgt om husdyrgodkendelse til husdyrbruget på landbrugsejendommen, Langerod 22, 5620 Glamsbjerg. Ansøgningen er indsendt til Assens Kommune tirsdag den 9. juli 2024 via det digitale ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk

Det betyder, at ansøgningen skal behandles efter bestemmelserne i lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., og det er denne lov, der henvises til i behandlingen af denne ansøgning, når der efterfølgende henvises til husdyrbrugloven.

Der blev til husdyrbruget meddelt en § 16 a husdyrgodkendelse den 15. marts 2024 til det samme projekt, som der nu søges om. Projektet er en udvidelse af det eksisterende produktionsareal på 7.393 m² til et produktionsareal på 15.517 m² primært til søer og smågrise. Der bygges en ny fare-, drægtigheds-, løbe- og smågrisestald i tilknytning til det eksisterende staldanlæg med det ansøgte, samt en ny gyllebeholder, der blev meddelt godkendelse til i 2022. Husdyrgodkendelsen af 15. marts 2024 blev påklaget og klagen gav anledning til at genoptage sagsbehandlingen af ansøgningen til projektet. Derfor er der nu indsendt en ny ansøgning på det samme projekt, hvor lugtberegningen (OML) er ændret i forhold til klagen ellers er projektet det samme.

Der skal ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ § 39, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget på husdyrbruget inden for en 8-årig periode. Grunden til denne regel er for at imødekomme den eventuelle effekt af indtil flere mindre udvidelser, som hver især ikke betyder noget i forhold til miljøbeskyttelsen, men som samlet set kan være en væsentlig belastning.

Husdyrgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget på Langerod 22, 5620 Glamsbjerg, hvor det ansøgte dyrehold opstaldes.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven, da staldkapaciteten er større end 750 stipladser til søer, og udvidelsen i sig selv overskrider godkendelsesgrænserne (jf. § 16 a, stk. 4. Husdyrbruget er dermed et IE-husdyrbrug, som også er omfattet af BAT-krav², da den samlede ammoniakfordampningen er på mere end 750 kg N pr. år jf. lovens § 27 stk. 2.

Det er oplysningerne og beskrivelsen i ansøgningsmaterialet og vurderingen, der er beskrevet i den efterfølgende redegørelse, som danner grundlaget for meddelelse af husdyrgodkendelse.

Assens Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte produktionsareal med søer og smågrise i henhold til de gældende regler i husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Godkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for husdyrbrugets indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre:

¹ Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

² Bedste tilgængelige teknik

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2 Afgørelse: § 16 a, stk. 2 husdyrgodkendelse

Assens Kommune godkender hermed et samlet produktionsareal på i alt 15.517 m² på landbrugsejendommen med matr.nr. 5c Bregnemose By Verninge, nr. 2c Langsted By, Verninge mfl. beliggende Langerod 22, 5620 Glamsbjerg. Der bygges en ny farestald, drægtighedsstald, løbestald og smågrisestald, samt en allerede godkendt (2022) gyllebeholder.

Husdyrgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Godkendelsen omfatter de aktiviteter for husdyrbruget med CVR nr. 3375 5961, som hører ind under Langerod 22, 5620 Glamsbjerg.

Husdyrgodkendelsen meddeles ifølge bestemmelserne i § 16 a i husdyrbrugloven og bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Med denne afgørelse ophæves alle tidligere meddelte husdyrgodkendelser til husdyrbruget.

Der skal søges om byggetilladelse og udledningstilladelse til bortledning af tagvand til det godkendte projekt. Byggetilladelsen kan ikke meddeles før der er meddelt en udledningstilladelse.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i den fremsendte ansøgning gennem husdyrgodkendelse.dk med skemanummer 246263, miljøkonsekventrapporten udarbejdet af ansøgers rådgiver og tilhørende bilag. Godkendelsen meddeles med følgende vilkår:

3 Vilkår for godkendelse

3.1 Produktionsareal

Staldnavn	Dyrehold	Staldsystem	Produktionsareal, m ²
Drægtighedsstald 1	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	951
Farestald 1	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	120
Farestald 2	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	445
Løbestald	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	398
Poltestald 1	Flexgruppe: Alle svin	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	187
Smågrisestald 1	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	873
Smågrisestald 2	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.334
Poltestald 2	Flexgruppe: Alle svin	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	198
Farestald 3	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	770
Drægtighedsstald 2	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	2.117
Nyarestald	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	2.994
Ny løbestald	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	834
Ny drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	1.866
Ny smågrise	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	2.430

I alt må det samlede produktionsareal maksimalt være på **15.517 m²**.

3.2 Management

- 3.2.1 Landbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.2.2 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- 3.2.3 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at lejer holdes tørre, og at staldene holdes rene.

3.3 Støj

- 3.3.1 Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier:

Mandag-fredag Kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage Kl. 18-22 (1 time)	Alle dage Kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage Kl. 22-7 Maksimalværdi
Lørdag Kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag Kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- helligdage Kl. 7-14 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- 3.3.2 Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 meter, over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkår for landbrugsbedriften omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningssparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

- 3.3.3 Hvis kommunen vurderer, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan kommunen bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at støjgrænserne i vilkår 3.3.1 er overholdt, dog højest 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til kommunen sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med kommunen.

3.4 Landskab

- 3.4.1 Det beskyttede dige nord for anlægget skal repareres og efterplantes ved udvidelse af staldanlægget.

3.5 Ammoniakreducerende tiltag

- 3.5.1 Alle gyllebeholderen og fortanke skal være forsynet med fast overdækning.

3.6 Lugtreducerende tiltag

- 3.6.1 Der skal være monteret miljøkryds i alle ventilationsafkastene (nr. 48 – 67³) på Ny farestald, Ny smågrise, Ny drægtighedsstald og Ny løbestald.
- 3.6.2 Ventilationsafkastene (nr. 48 – 67³) på Ny farestald, Ny smågrise, Ny drægtighedsstald og Ny løbestald skal være placeret i kip og forhøjet med 2,1 meter over kip.

³ Se oversigt over afkast på side 13 i OML-notat (bilag til godkendelsen)

3.6.3 Vilkår gyllekøling ved anvendelse af datalogger:

- 3.6.3.1 Gyllekanalerne i de eksisterende stalde – i alt 1.929 m² – skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 3.6.3.2 Gyllekanalerne i de nye stalde – i alt 2.273 m² – skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 3.6.3.3 Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst **26 W/m²**.
- 3.6.3.4 Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige, månedlige og årlige køleydelse i kWh – det samlede behov er beregnet til 539.559 kWh (se bilag med Klimadan beregning).
- 3.6.3.5 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstartes automatisk.
- 3.6.3.6 Vedligeholdes af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 3.6.3.7 Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

3.7 Transporter

- 3.7.1 Transporter fra og til Langerod 22 skal gå via tilslutningen til Odensevej.

3.8 Affald

- 3.8.1 Husdyrbruget skal til en hver tid overholde Assens Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

3.9 Skadedyrsbekæmpelse

- 3.9.1 Skal ske efter de nyeste anbefalinger fra Statens Skadedyrlaboratorie. På husdyrbruget skal der fortages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

3.10 Egenkontrol

3.10.1 Gyllekølingsanlæg:

- 3.10.1.1 Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
- 3.10.1.2 Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end to uger.
- 3.10.1.3 Registreringen af datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.11 Ophør

- 3.11.1 Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 3.11.2 Ejendommens bygninger og stalde skal rengøres.

4. Offentliggørelse

Husdyrgodkendelsen offentliggøres på Assens Kommunes hjemmeside, assens.dk tirsdag den 22. oktober 2024.

5. Klagevejledning

Frist for at indgive klage § 79.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal indgives senest **tirsdag den 19. november 2024**.

Hvordan klager du?

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID/MitID. En klage er indgivet når den er tilgængelig for Assens Kommune via Klageportalen. Se i øvrigt <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Klagegebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljø- og Fødevareklagenævnet modtager ikke kontanter. Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Se i øvrigt <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klager, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Assens Kommune. Assens Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages.

Hvem kan klage? § 84-87

Adressaten for afgørelsen, enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kræve dokumentation for foreningers og organisationers klageberettigelse.

Virkning af at der klages § 81

En klage over en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16a eller 16b eller dispensation efter § 9 har ikke opsættende virkning, medmindre afgørelsen indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommen hidtidige bebyggelsesareal. Det betyder, at godkendelsen, tilladelsen eller dispensationen kan udnyttes, inden klagen er afgjort. Udnyttelsen sker dog for egen regning og risiko, da Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre afgørelsen.

Indbringelse for domstolene § 90

Du kan indbringe Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter datoen for klagenævnets afgørelse. Uanset om du anlægger retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

Trine Bonrud Helleskov
Miljømedarbejder, Agronom

6. Bilag

- Bilag 1: Ansøgningsskema nr. 246263
- Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport
- Bilag 3: Langerod staldtegning
- Bilag 4: Landskabsvurdering
- Bilag 5: Klimadan beregning på gyllekølingsanlæg
- Bilag 6: OML-notat
- Bilag 7: OML resultatfil

7. Meddelelse om afgørelse sendes til

Adresse	Postnr.	By	Bemærkning
Assensvej 309	5690	Tommerup	
Assensvej 311	5690	Tommerup	
Assensvej 313	5690	Tommerup	
Assensvej 315	5690	Tommerup	
Assensvej 317	5690	Tommerup	
Assensvej 319	5690	Tommerup	
Assensvej 321	5690	Tommerup	
Assensvej 325	5690	Tommerup	
Assensvej 327	5690	Tommerup	
Assensvej 329	5690	Tommerup	
Assensvej 352	5690	Tommerup	
Assensvej 354	5690	Tommerup	
Assensvej 356	5690	Tommerup	
Assensvej 358	5690	Tommerup	
Assensvej 360	5690	Tommerup	
Assensvej 362	5690	Tommerup	
Assensvej 366	5690	Tommerup	
Assensvej 368	5690	Tommerup	
Assensvej 370	5690	Tommerup	
Assensvej 372	5690	Tommerup	
Birketvedvejen 6	5290	Marslev	Ejer Hedekrogen 10 mfl.
Bregnemosevej 1	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 10	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 11	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 12	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 14	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 15	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 25	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 3	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 35	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 4	5690	Tommerup	
Torvet 1			Ejer Bregnemosevej 5
Bregnemosevej 5A	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 6	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 7	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 8	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 9	5690	Tommerup	

Byvænget 20	5672	Broby	Ejer Langerod 5
Bøgevej 22	5620	Glamsbjerg	Ejer Odensevej 51
Dolevej 26	5620	Glamsbjerg	
Feddet 1	5683	Haarby	Ejer Langerod 17
Grambovej 28	5690	Tommerup	Ejer Langerod 17
Granhaven 7	5330	Munkebo	Ejer Assensvej 358
Grønnemosevej 12	5690	Tommerup	
Grønnemosevej 18	5690	Tommerup	
Grønnemosevej 20	5690	Tommerup	
Grønnemosevej 22	5690	Tommerup	
Grønnemosevej 24	5690	Tommerup	
Grønnemosevej 26	5690	Tommerup	
Grønnemosevej 6	5690	Tommerup	
Grønnemosevej 7	5690	Tommerup	
Grønnemosevej 8	5690	Tommerup	
Hedekrogen 10	5620	Glamsbjerg	
Hedekrogen 14	5620	Glamsbjerg	
Hedekrogen 18	5620	Glamsbjerg	
Hedekrogen 5	5620	Glamsbjerg	
Hedekrogen 6	5620	Glamsbjerg	
Holtevej 12	5620	Glamsbjerg	
Holtevej 16	5620	Glamsbjerg	
Holtevej 17	5620	Glamsbjerg	
Holtevej 18	5620	Glamsbjerg	
Holtevej 21	5620	Glamsbjerg	
Holtevej 22	5620	Glamsbjerg	
Holtevej 25	5620	Glamsbjerg	
Holtevej 26	5620	Glamsbjerg	
Holtevej 5	5620	Glamsbjerg	
Højbjergvej 13	5620	Glamsbjerg	
Højbjergvej 17	5620	Glamsbjerg	
Højbjergvej 18	5620	Glamsbjerg	
Højbjergvej 21	5620	Glamsbjerg	
Højbjergvej 25	5620	Glamsbjerg	
Højbjergvej 29	5620	Glamsbjerg	
Højbjergvej 33	5620	Glamsbjerg	
Højbjergvej 35	5620	Glamsbjerg	
Højbjergvej 39	5620	Glamsbjerg	
Højbjergvej 9	5620	Glamsbjerg	
Højrupgyden 1	5690	Tommerup	

Højrupgyden 11	5690	Tommerup	
Højrupgyden 12	5690	Tommerup	
Højrupgyden 14	5690	Tommerup	
Højrupgyden 15	5690	Tommerup	
Højrupgyden 16	5690	Tommerup	
Højrupgyden 2	5690	Tommerup	
Højrupgyden 21	5690	Tommerup	
Højrupgyden 22	5690	Tommerup	
Højrupgyden 25	5690	Tommerup	
Højrupgyden 7	5690	Tommerup	
Højrupgyden 8	5690	Tommerup	
Kildevej 1A	5683	Haarby	Ejer Langerod 5
Kirke Søbyvej 11	5620	Glamsbjerg	Ejer Højbjergvej 29 og 35
Kirkelundvej 23	5250	Odense SV	Ejer Holtevej 9
Langerod 12	5620	Glamsbjerg	
Langerod 13	5620	Glamsbjerg	
Langerod 21	5620	Glamsbjerg	
Langerod 3	5620	Glamsbjerg	
Langerod 6	5620	Glamsbjerg	
Langerod 7	5620	Glamsbjerg	
Langerod 9	5620	Glamsbjerg	
Langstedvej 26	5620	Glamsbjerg	
Langstedvej 57	5690	Tommerup	Ejer Skovsbovej 67
Lejbøllegårdvej 19	5953	Tranekær	Ejer Assensvej 362A
Odensevej 51	5620	Glamsbjerg	
Odensevej 55	5620	Glamsbjerg	
Odensevej 56	5620	Glamsbjerg	
Odensevej 60	5620	Glamsbjerg	
Odensevej 61	5620	Glamsbjerg	
Odensevej 65	5620	Glamsbjerg	
Odensevej 69	5620	Glamsbjerg	
Odensevej 73	5620	Glamsbjerg	
Odensevej 82	5260	Odense S	Ejer Assensvej 323 og Højrupgyden 14
Selleshøjvænget 40	5260	Odense S	Ejer Assensvej 319 og 321
Skovsbovej 46	5690	Tommerup	
Skovsbovej 67	5690	Tommerup	
Strandgårdsparken 18	5600	Faaborg	Ejer Grønnemosevej 24
Strandvejen 125	2900	Hellerup	Ejer Holtevej 13 (5620)
Svendborgvej 451	5260	Odense S	Ejer Assensvej 370
Teglværksvej 24	5620	Glamsbjerg	Ejer Odensevej 61

Torsvang 85	2800	Kongens Lyngby	Ejer Højbjergvej 24 (5620)
Østergaardsvej 111	5683	Haarby	Ejer Assensvej 352

Organisation	Adresse	Post nr.	E-mail adresse
Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd	Nytorv 2, 1. sal	6000 Kolding	TRsyd@stps.dk
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	dn@dn.dk
Friluftsrådet, sekretariatet	Scandiagade 13	2450 Kbh. SV	Assens@friluftsradet.dk
Rådet for Grøn Omstilling	Kompagnistræde 22, 3. sal	1208 Kbh. K	info@rgo.dk
Miljøstyrelsen	Tolderlundsvej 5	5000 Odense C	mst@mst.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	Skyttevej 5	7182 Bredsten	post@sportsfiskerforbundet.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	mail@dkfisk.dk
Dansk Ornitologisk Forening	Vesterbrogade 140	1620 Kbh. V	dof@dof.dk
Odense Bys Museer	Overgade 48	5000 Odense C	museum@odense.dk
Foreningen Greenpeace-Danmark	Njaldsgade 21G, 2-	23000 Kbh. S	info.dk@greenpeace.org

8. Miljøvurdering af ansøgning om § 16 a husdyrgodkendelse

8.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om det ansøgte husdyrbrug på Langerod 22, 5620 Glamsbjerg kan indebære væsentlige virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Under vurderingen skal inddrages alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Desuden skal Assens Kommune ved ny bebyggelse vurdere om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af det digitale ansøgningsskema med nr. 246263 via husdyrgodkendelse.dk, som kommunen modtog tirsdag den 9. juli 2024.

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁴ kapitel 14. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i lovens § 16 a, stk. 2 idet udvidelsen af husdyrbruget i sig selv overskrider grænserne i § 16 a, stk. 2 jf. bestemmelserne i § 16 a, stk. 4 (tillæg).

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at landbruget kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

Der henvises i øvrigt til miljøkonsekvensrapporten for yderligere oplysninger og vurderinger.

8.2 Basisoplysninger

Ansøger og ejer af ejendommen Langerod 22, 5620 Glamsbjerg er Langerod ApS, c/o Henrik Solgaard, Skovsbovej 55, 5690 Tommerup.

⁴ Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Ifølge oplysninger fra CVR (Centrale Virksomheds Register) drives landbruget som et anpartsselskab. Startdato for virksomheden oplyses at være den 8. juni 2011. Adresse for CVR nr. 3375 5961 oplyses som: Langerod ApS, c/o Henrik Solgaard, Skovsbovej 55, 5690 Tommerup. Hovedbranchen er noteret med kode 014610 Avl af smågrise.

Ifølge CHR-registeret er det Langerod ApS, der er ejer og bruger af besætningen på Langerod 22, 5620 Glamsbjerg, under CHR nr. 19677.

I ansøgningen er det oplyst, at Henrik Solgaard er driftsansvarlig og kontaktperson i forhold til husdyrgodkendelsen.

8.3 Erhvervsmæssig nødvendig

Ifølge § 39, stk. 3 skal kommunen ved ny bebyggelse vurdere om det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Der er ansøgt om en ny farestald, ny drægtighedsstald, ny løbestald og en nye smågrisesstald i tilknytning til det eksisterende bebyggelsesareal med et bruttoareal på i alt 10.266 m², samt en allerede godkendt overdækket gyllebeholder.

Fra Miljøstyrelsens Husdyrvejledningen (<https://husdyrvejledning.dk/vejledning-til-bekendtgørelserne/husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen/14-kommunens-afgørelse-om-godkendelse-og-tilladelse#landskablig>):

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt. Det er dog et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed, og denne vurdering bør fremgå af afgørelsen.

Ved vurdering af om en bygning er erhvervsmæssig nødvendig kan kommunen f.eks. se på, om der er tale om så omfattende byggeri, at det får en industrilignende karakter, om der er tale om fællesanlæg, der knytter sig til driften af flere ejendomme eller om der er tale om stort byggeri til brug for mindre hobbybrug. Disse eksempler kan tale imod erhvervsmæssig nødvendighed for ejendommens drift, som en landbrugsejendom.

Industrilignende karakter. Assens Kommune vurderer, at det ansøgte staldanlæg ikke kan karakteriseres som værende af industrilignende karakter. Selvom det samlede staldanlæg med det ansøgte bliver på 20.240 m² skal det ses i forhold til, at husdyrbruget på Langerod 22 i nudrift allerede er en af de største staldanlæg i Assens Kommune med et brutto areal på ca. 9.975 m², og der derfor i store træk sker en fordobling af staldarealet med det ansøgte. En fordobling af staldanlægget ses ofte i ansøgninger fra husdyrbrug i dag pga. stadig flere dyrevelfærdskrav om mere plads til dyrene.

Fællesanlæg, der knytter sig til driften af flere ejendomme. Assens Kommune vurderer, at det ansøgte staldanlæg ikke kan karakteriseres som værende et fællesanlæg. Der er kun én ansøger på projektet, og det ansøgte passer til ansøgers egen produktion. Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten oplyst, at husdyrbruget ikke er teknisk, forurenings- eller driftsmæssig forbundet med andre husdyrbrug. Lan-

gerod har eget foderanlæg og gylleopbevaringsanlæg, og fungerer som en selvstændig enhed.

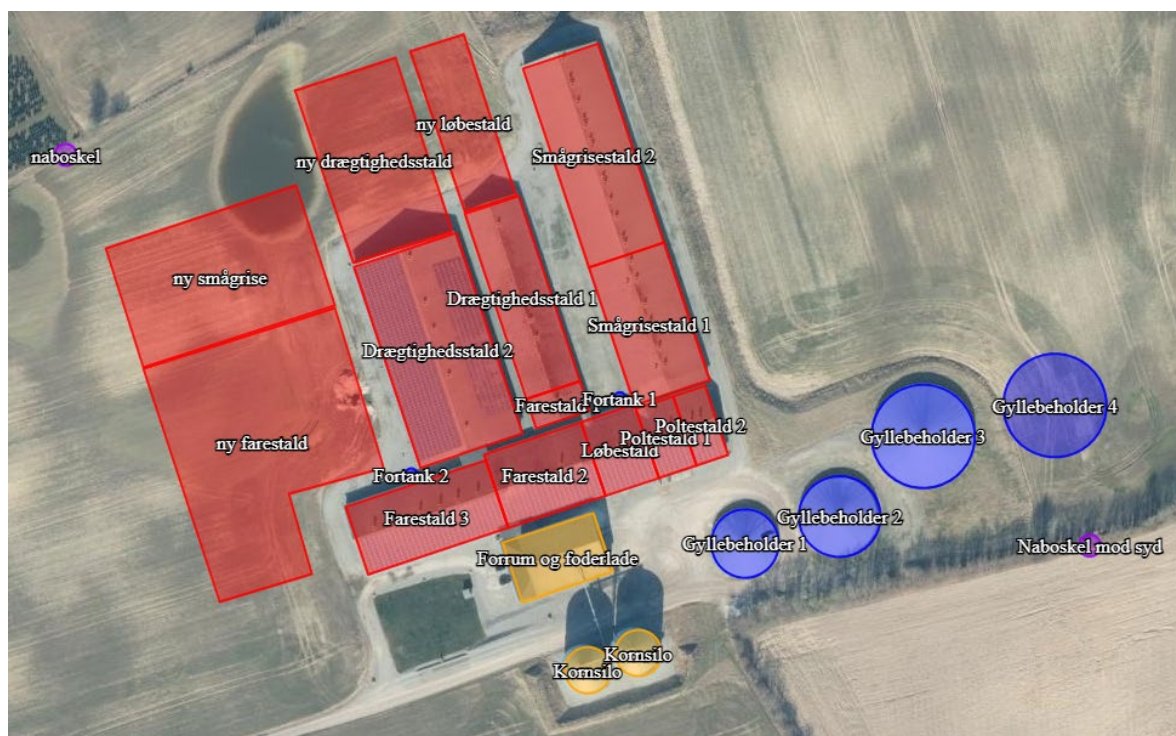
Stort byggeri til brug for mindre hobbybrug. Assens Kommune vurderer, at det ansøgte staldanlæg ikke kan karakteriseres som værende et stort byggeri til brug for et mindre hobbybrug. Langerod 22 er en landbrugsejendom (noteret med landbrugspligt i Geodatastyrelsens matrikelregister) med et jordtilliggende på 35 ha, hvorfra der i dag drives en erhvervsmæssig svineproduktion af stor karakter (kategori 1a jf. miljøtilsynsbekendtgørelsen⁵). Der er derfor ikke tale om et husdyrbrug der kan karakteriseret som et hobbybrug.

Ansøger vil med det ansøgte fremtidssikre husdyrbruget i forhold til nyeste miljøkrav og dyrevelfærdsmæssige krav.

Assens Kommune vurderer på denne baggrund, at byggeriet til det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

8.4 Stalde og produktioner – produktionsareal

Der er søgt om husdyrgodkendelse til en udvidelse af et eksisterende produktionsareal på Langerod 22, 5620 Glamsbjerg.

Figur 1: Oversigt over ansøgte staldbygninger (rødt), andre bygninger (gult) og gødningslagre (blåt) på Langerod 22, 5620 Glamsbjerg.

Det samlede produktionsareal for både eksisterende og nye stalde er på i alt 15.517 m². Den største stald bliver den nye farestald med et produktionsareal på 2.994 m² svarende til næste 20 % af det samlede produktionsareal. I alt udvides produktions-

⁵ Bekendtgørelse af 9. december 2019 om miljøtilsyn § 2, pkt. 5

arealet med 8.124 m², hvilket er mere end det dobbelte i forhold til nudrift (7.393 m²). Placeringen af produktionsarealet fremgår af figur 1 (rødt).

8.5 Landskabelige værdier og afstande

8.5.1 Landskab og planforhold

Både det ansøgte og eksisterende staldanlæg på Langerod 22 ligger ikke i et område, der er udpeget, som hverken et *særligt værdifuldt landskab* eller som et *større sammenhængende landskab*, men lige syd og vest for staldanlægget er området udpeget som både særligt værdifuldt landskab og større sammenhængende landskab. jf. Kommuneplan 2021-2033. Husdyrbruget ligger i et område, der er udpeget som et *særligt værdifuldt landbrugsområde*. Ifølge kommuneplanen 2021-2033 står der, at i følge planloven skal kommunerne udpege og sikre særligt værdifulde landbrugsområder (SVL) samt beliggenheden af arealer til lokalisering af driftsbygninger og driftsanlæg på store husdyrbrug.

Ifølge Kommuneplanen ligger staldanlægget på Langerod 22 i et område hvor landskabstypen er karakteriseret, som bølget landbrugslandskab (Brylle Landbrugsflade) jf. Assens Kommunes landskabsanalyse.

I Kommuneplan 2021– 2033 står der, at i de bølgede landbrugslandskaber er det væsentligt, at landbrugskaracteren fastholdes, og at landskabet fortsat er karakteriseret af vide udsigter over et relativt åbent landskab. Hensynet til den åbne karakter skal afspejles i karakteren af nyt byggeri, der herudover skal placeres lavt i terræn og respektere områdets skala. Udbredelse af skov- og naturområder skal følge de karaktergivende strukturer i området.

Landskabsvurdering – konklusion

Ud fra en samlet betragtning, er der ikke nogen umiddelbar negativ påvirkning af landskabet ved en udbygning af anlægget som ansøgt.

Anlægget er placeret lavt i terrænet, hvilket indpasser anlægget i landskabets store skala på en god måde, det er muligt flere steder at opleve det bagved liggende landskab og landskabets åbenhed med lange kig hen over anlægget.

De mange hegnsplantninger og små skovdyrkede matrikler, danner fine rammer om anlægget og det er elementer der medvirker og tegner oplevelsen af landskabet.

Det eksisterende anlæg er indpasset fint i den landskabelige sammenhæng.

Det er derfor vigtigt at hegnsplantningen i området bevares og efterplantes når det er nødvendigt, da hegnsplantningen er karaktergivende for området.

Det anbefales at det beskyttede dige nord for anlægget, repareres og efterplantes ved en udvidelse af anlægget, så der tages de nødvendige landskabelige hensyn ved et projekt af denne størrelse.

Assens Kommune fastholder ved vilkår anbefalingen i landskabsvurderingen om at diget nord for anlægget repareres og efterplantes ved udvidelse. Hele landskabsvurdering kan se i bilag til denne afgørelse.

Planforhold

Langerod 22 ligger i landzone og nærmeste byzone er Veringe ca. 2 km øst for ejendommen. Ifølge Kommuneplan 2021 – 2033 er nærmeste lokalplanlagte område nr. 3.2.B.21 Nyere Boligområder i Veringe, hvor zonestatus er byzone både nu og fremadrettet.

Det ansøgte staldanlæg på Langerod 22 er ikke i strid med beskyttelseslinjerne: diger/kirke/skov/å/sø/strand/fortidsminde. Et beskyttet dige er fjernet på matriklen mellem 1992 og 1995 (fremgår af luftfoto), hvor nogle af de eksisterende bygninger ligger i det tidligere dige. Assens Kommune har oplyst Slots- og Kulturstyrelsen om forholdet. Denne sag har ingen betydning for afgørelse om husdyrgodkendelse.

Assens Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det ansøgte, ikke er i strid med landskabelige værdier eller planforhold.

8.5.2 Faste afstandskrav efter §§ 6 og 8⁶

Der er et fast afstandskrav på 50 meter ifølge § 6 til byzone, sommerhusområder og lokalplaner, samt nabobeboelse ved etablering/udvidelse/ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg. Hele staldanlægget overholder det faste afstandskrav – der er ca. 345 m til nærmeste nabobeboelse, Langerod 21, 5620 Glamsbjerg.

Etablering af husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændringer heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstand jf. § 8 i husdyrbrugloven:

1. 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er almen vandforsyning
2. 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
3. 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer
4. 15 m til offentlig vej og privat fællesvej
5. 25 m til levnedsmiddelvirksomhed
6. 15 m til beboelse på samme ejendom
7. 30 m til naboskel

Afstandskravene til naboskel er ikke overholdt for ny løbestald og ny drægtighedsstald. Der er søgt om dispensation fra afstandskravet til naboskel. Assens Kommune har foretaget en høring af ejeren af nabomatriklen fra den 27. november til den 18. december 2023⁷. Der indkom ikke nogen indsigelser fra ejeren af nabomatriklen i høringsperioden. Assens Kommune vurderer, at der kan gives dispensation fra afstandskravet, da nabomatriklen er en mark. De resterende afstandskrav er, som beskrevet i ansøgningen, overholdt med det ansøgte.

Assens Kommune har ikke nogen oplysninger om drænforholdende på ejendommen, men kan via strømningskort se, at der kan være dræn, der hvor der skal bygges ny stalde. Assens Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at søge om et reguleringsprojekt, da byggeriet ikke sker over skel. Ud fra strømningskortet er der et blue spot område vest for det eksisterende staldbyggeri, og vi har derfor en for-

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

⁷ Genoptaget sag. Dispensationen er den samme og der derfor ikke foretaget ny høring.

modning om, at området er drænet, og dette bør ansøger være opmærksom på i forbindelse med et byggeri.

8.6 *Ammoniakemission*

I det digitale ansøgningsskema (nr. 246263) fra husdyrgodkendelse.dk ses i afsnit 4.1, at den samlede ammoniakemission fra staldanlægget er på 12.438,1 kg N pr. år i ansøgt drift, i nudrift er den på 6.968,9 kg N pr. år og i 8-års-drift er den på 6.615,3 kg N pr. år. I forhold til nudrift øges ammoniakemissionen med 5.469,2 kg N pr. år.

Af afsnit 4.3.2 fremgår det, at der kun er flydende husdyrgødning fra svineproduktionen.

Ifølge ansøgningen etableres miljøteknologien gyllekøling i alle de nye stalde, og der er gyllekøling i følgende eksisterende stalde: Smågrise stald 2, Farestald 3 og Drægtighedsstald 2. Gyllekølingen er beregnet til at reducere ammoniakemissionen med i alt 1.861 kg N pr. år. Derudover reduceres ammoniakemissionen på lagrene ved overdækning på i alt 560 kg N pr. år.

De ammoniakreducerende tiltag fastholdes ved vilkår.

8.7 *BAT (Bedste Tilgængelige Teknik)*

I det digitale ansøgningsskema (nr. 246263) fra husdyrgodkendelse.dk ses i afsnit 5, at det samlede BAT krav er på 12.493 kg N pr. år, og den faktiske ammoniakemission fra staldanlægget på 12.438 kg N pr. år jf. afsnit 8.6 ovenfor.

Assens Kommune kan derfor konstatere, at BAT-kravet er overholdt med det ansøgte ved brug af miljøteknologien gyllekøling og overdækning af gyllebeholdere.

8.8 *Naturområder, fredninger og bilag IV-arter*

De opgivne oplysninger i ansøgningen om ruhed og kumulation, der er anvendt til beregning af ammoniakdepositionen, er korrekte.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er Natura 2000-naturtyper, som omfattes af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme Natura-2000 naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natur 2000-planlægningen.

Internationale naturbeskyttelsesområder er fællesbetegnelse for de habitatområder og fuglebeskyttelsesområder (kaldet Natur 2000-områder), som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesområdet, samt Ramsarområder. De danske Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder og beskyttes som disse.

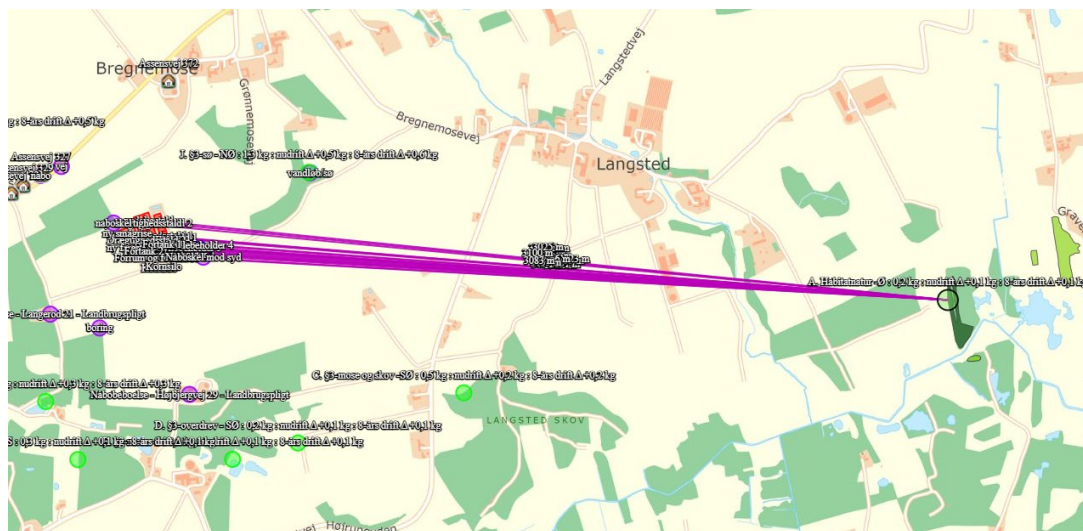
En del ammoniakfølsomme Natur 2000-sønaturtyper er endnu ikke kortlagt. Her skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning.

Når disse naturtyper er kortlagt, vil de automatisk blive omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Kortlagte naturtyper kan ses på Danmarks Miljøportal.

Kategori 1-natur omfatter desuden heder og overdrev inden for de internationale naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. I det omfang disse naturtyper grænser op til hinanden eller ligger i en mosaik, beregnes størrelsen ud fra det samlede areal i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelsesloven § 3 (naturbeskyttelseslovens såkaldte mosaikregel).

Ifølge Danmarks Miljøportals kortværk over registrerede naturarealer ligger der flere kategori 1-naturområder øst for staldanlægget i nærheden af Odense Å. Det kategori 1-naturområde der ligger tættest på er af naturtypen Elle- og Askeskov i en afstand på ca. 2,8 km – se figur 3.

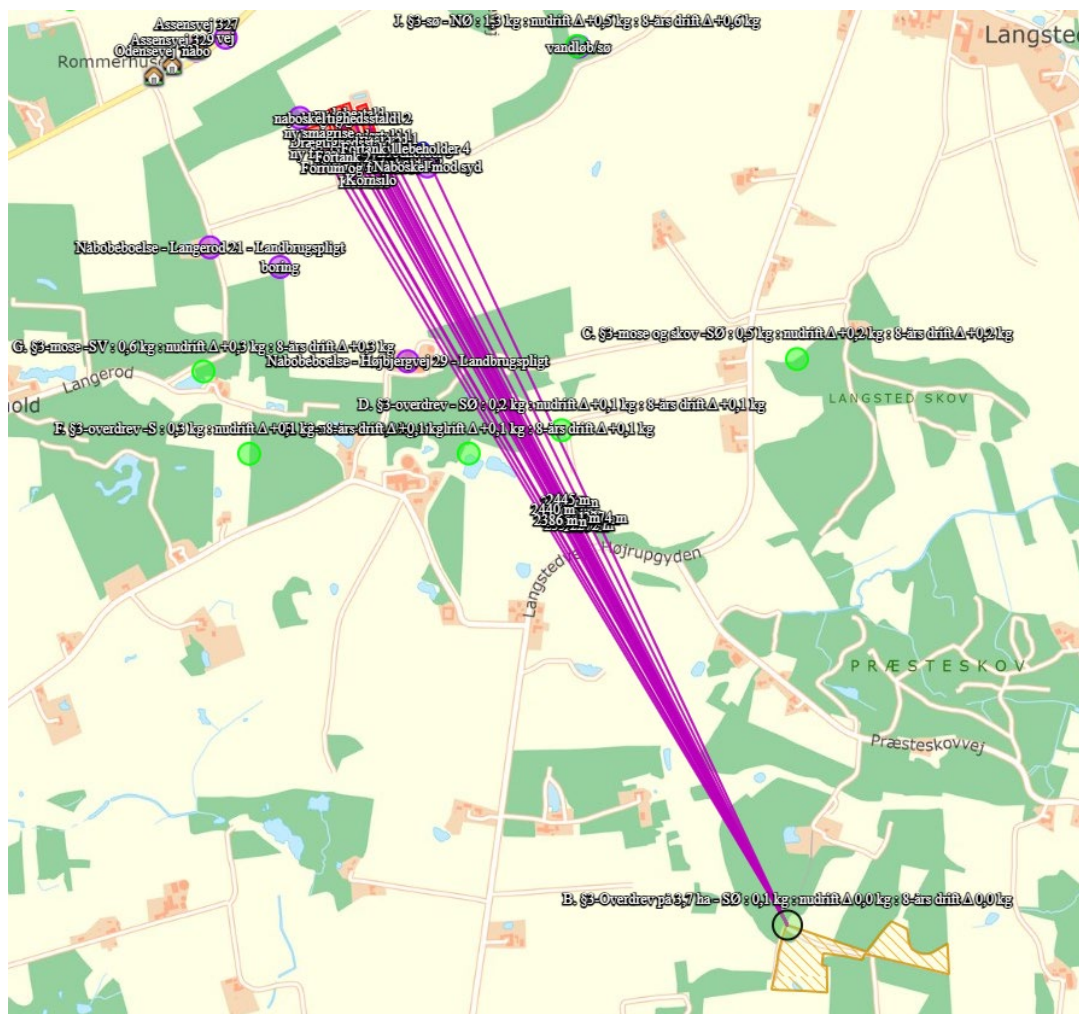
Figur 3: Kortudsnit med placering af kategori 1-natur i forhold til staldanlægget på Langerod 22.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (beskyttet efter § 7 i husdyrbrugloven), der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om:

- Højmoser,
- Lobeliesøer,
- Heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og
- Overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det er dog kun heder og overdrev, der i sig selv er større end de nævnte størrelser, der er kategori 2-natur.

Ifølge Danmarks Miljøportals kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmeste kategori 2-naturområde ca. 2,3 km syd (sydøst) for staldanlægget og er et overdrev – se figur 4.

Figur 4: Kortudsnit med placering af kategori 2-natur i forhold til staldanlægget på Langerod 22.

Overholdelse af krav til kategori 1- og 2-natur

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at totaldeposition er på 0,2 kg N pr. ha pr. år i kategori 1-naturen og 0,1 kg N pr. ha pr. år kategori 2-naturen. Dette overholder det strengeste krav på 0,2 kg N pr. ha pr. år i totaldeposition på kategori 1-natur og er under det strengeste krav på 1,0 kg N pr. ha pr. år i totaldeposition på kategori 2-natur jf. § 26 og § 27 husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kategori 3-natur

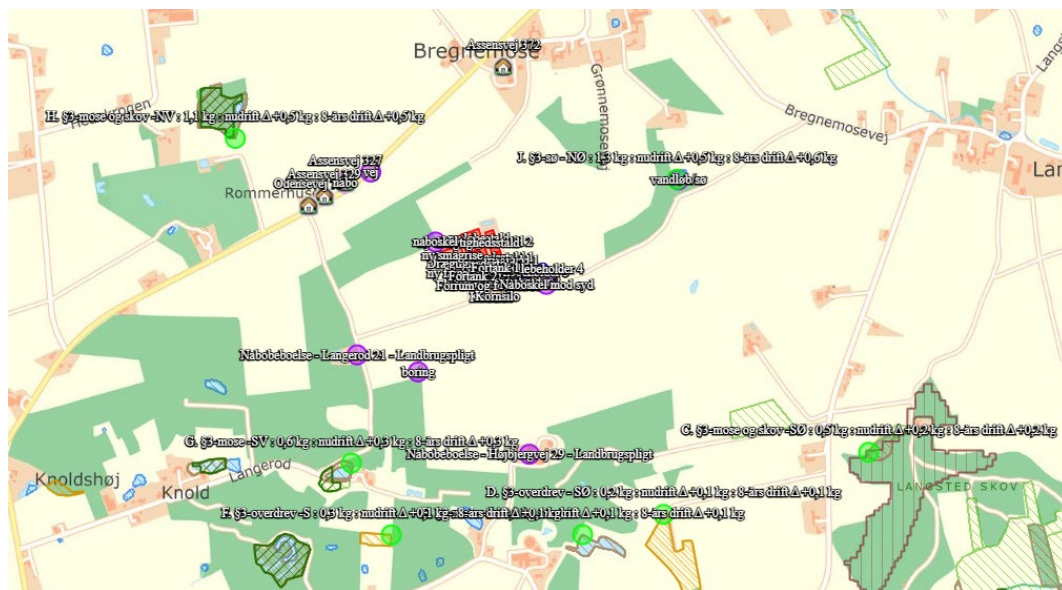
Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov.

Det er kun heder, overdrev og moser, der i sig selv opfylder kriterierne efter naturbeskyttelseslovens § 3, der er kategori 3-natur.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1- og 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet

fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret viden kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvis en kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse. Beskyttelsesniveauet udelukker ikke, at kommunen kan tillade en større merdeposition på sådanne områder, men udelukker derimod, at der kan stilles et mere skærpet krav end 1,0 kg N pr. ha pr. år for disse områder jf. § 29 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Omkring staldanlægget ligger flere mindre søer, enge, skove, moser og overdrev (se figur 5).

Figur 5 Placering af kategori 3-natur og § 3 områder omkring Langerod 22.

Enge og søer er ikke omfattet af definitionen på kategori 3-natur, men når de er beskyttet af naturbeskyttelsesloven § 3, gælder det, at der ikke må ske en tilstandsændring, og kommunen er i forbindelse med behandling af en ansøgning om godkendelse/tilladelse til husdyrbrug forpligtiget til, at vurderer om der er risiko for tilstandsændring i de omkringliggende § 3 naturbeskyttede områder.

Det § 3 naturområde, der ligger tættest på husdyrbruget er en § 3 beskyttet sø, som er placeret nordøst for staldanlægget i en afstand på ca. 474 meter (til gyllebeholder 4). Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk får § 3 søen en merdeposition på 0,6 kg N pr. ha pr. år med det ansøgte. Assens kommune vurderer, at der ikke vil ske tilstandsændringer i § 3 søen med det ansøgte, da merdepositionen med ammoniak på søen er mindre end 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Det kategori 3-naturområde, der ligger tættest på husdyrbruget er en mose, som er placeret sydvest for staldanlægget i en afstand på ca. 608 meter (til ny farestald). I husdyrgodkendelse.dk viser beregningerne er merdepositionen i mosens er på 0,3 kg N pr. ha pr. år med det ansøgte, hvilket er under det strengeste krav på 1,0 kg N pr. ha pr. år, som kommunen jf. § 29 kan stille.

De resterende naturområder ligger længere væk fra staldanlægget og får maksimalt 0,5 kg N pr. ha pr. år i merdeposition med det ansøgte.

Assens Kommune vurderer ud fra ovenstående, at kravene i § 26, § 27 og § 29 til henholdsvis totaldeposition og merdeposition af ammoniak i naturområderne omkring staldanlægget på Langerod 22 er overholdt med det ansøgte.

Fredninger

Der er ikke registreret nogen fredede området inden for 1.000 meter af staldanlægget. Det nærmeste fredede område er en kirkefredning omkring Verninge Kirke ca. 3,8 km nordøst for ejendommen. Denne fredning bliver ikke påvirket af det ansøgte.

Bilag IV-arter

På habitatdirektivets bilag IV er der opført et antal dyre- og plantearter, der er beskrevet som værende af betydning for EU-fællesskabet. I Danmark er der ca. 40 bilag IV-arter, blandt andet er der flagermus, markfirben og stor vandsalamander. Arterne kræver streng beskyttelse, hvorfor deres naturlige udbredelsesområder skal sikres mod forringelser. Dyrene må for eksempel ikke fanges ind, deres æg må ikke indsamles, og deres yngle- og rasteområde må ikke ødelægges.

Denne beskyttelsespligt gælder også i forbindelse med kommunens meddelelse af tilladelse og/eller godkendelse jf. reglerne i husdyrloven. Kommunen skal vurdere og sikre, at en gennemførelse af det ansøgte ikke medfører ødelæggelse eller beskadigelse af arternes yngle- eller rasteområder.

Assens Kommune har ikke kendskab til konkrete tilholdssteder/lokaliteter, der i denne sag kan være omfattet af bilag IV-arters yngle eller rasteområder. Dette er ikke ensbetydende med, at disse lokaliteter ikke findes i området – bilag IV-arter kan i øvrigt også vandre ind og ud af lokale områder.

I områdets vandhuller, krat og skovbryn er det sandsynligt, at der lever padder, f.eks. løvfrø og salamander.

For begge gælder, at de yngler i lysåbne vegetationsrige vandhuller, som oftest også er beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. I forbindelse med denne sag sker der ikke ændret fysisk påvirkning af disse naturområder.

På baggrund af de afgivne oplysninger i ansøgningen er det Assens Kommunes vurdering, at en gennemførelse heraf ikke vil medføre ødelæggelse eller beskadigelse af eventuelle yngle- og rasteområder. Det vurderes derfor ikke at være behov for meddelelse af særlige vilkår i denne forbindelse.

8.9 Jord, grundvand og overfladevand

Et husdyrbrug kan påvirke jord, grundvand og overfladevand ved afledning af spildevand fra befæstede arealer, tagflader mv., samt ved opbevaring af husdyrgødding.

8.9.1 Spildevand (restvand)

Spildevand til gyllebeholder

Spildevand (rengøringsvand) fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Spildevand til kloak

Alt sanitært spildevand skal afledes til spildevandssystem

Spildevandsafledning (tagvand)

Regnvand og tagvand fra det eksisterende staldanlæg ledes til et forsinkelsesbassin placeret ved Smågristald 2 nordlige gavl. Efter forsinkelsesbassinet går vandet i dræn og til vandløbet Åsemosebækken. Der er i januar 2014 meddelt en udledningstilladelse. Der skal søges om en ny udledningstilladelse med det ansøgte inden projektet kan realiseres.

8.9.2 Opbevaring af husdyrgødning

På Langerod 22 produceres der kun flydende husdyrgødning i form af gylle. Der er i miljøkonsekvensrapporten gjort rede for opbevaringskapaciteten på side 34. På Langerod 22 er der pt. tre gyllebeholder med følgende opbevaringskapacitet:

Beholder	Perstrup	RC Tank	Stor beholder
Kapacitet	1.500 m ³	2.200 m ³	4.000 m ³

I alt er der kapacitet til **7.700 m³** i de eksisterende tanke. Der i forbindelse med husdyrgodkendelse i 2022 givet godkendelse til en 4. gyllebeholder med en kapacitet på 4.000 m³ og med denne bliver opbevaringskapaciteten på Langerod på i alt **11.700 m³**.

Ansøgers konsulent har oplyst, at der efter udvidelse vil blive produceret følgende mængder gylle: fra søerne 15.200 m³ (2.350 stk. søer x 6,5 m³) og fra smågrisene 11.938 m³ (2.350 stk. søer x 40 stk. smågrise pr. år x 0,127 m³) i alt en produktion på **27.138 m³**.

Lovkravet er 9 måneders opbevaringskapacitet og det svare til et kapacitetsbehov på i alt **20.355 m³**. Det vil sige der mangler opbevaringskapacitet på Langerod 22 på mellem 12.655 m³ og 8.655 m³ alt efter om den 4. gyllebeholder opføres eller ej på Langerod 22.

Ansøger har oplyst, at en del af gyllen skal til biogas og så fylder det kun det halve lager. Derudover er der opbevaringskapacitet i følgende tanke, som alle ejes af Langerod ApS:

Ejendom	Beholder	Kapacitet
Skovsbovej 55, 5560 Tommerup	I	1.700 m ³
	II	3.000 m ³
Hågerupvej 56, 5600 Fåborg	I	1.300 m ³
	II	4.100 m ³
	III	5.000 m ³
Højrupvej 40, 5750 Ringe	I	1.800 m ³
	II	1.200 m ³
Østerhæsingevej 60, 5600 Fåborg	I	1.000 m ³
	II	3.000 m ³
	III	3.000 m ³
I alt		25.100 m³

Der er dermed redegjort for, at der er tilstrækkelige opbevaringskapacitet efter realisering af projektet.

8.10 *Nabopåvirkning*

Stald- og gødningsanlæg på husdyrbrug kan give anledning til gener inden for følgende områder:

- lugt
- støj
- rystelser
- støv
- fluer
- transporter
- lys
- uhygiejniske forhold
- affaldsproduktion

8.10.1 **Lugt**

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i konkret sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår således ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler og konkrete vurderinger, f.eks. i forbindelse med omrøring og udbringning. Opbevaringsanlæg placeres normalt i tilknytning til staldanlæggene og vil derfor også normalt være placeret i tilstrækkelig afstand fra omboende. Ved placering af opbevaringsanlæg i stor afstand fra staldanlæg, bør man være ekstra opmærksom på, at de ikke placeres uhensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Mange forhold kan influere på lugtemission fra stalden. Ud over produktionsareal og dyretype er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning og styring, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, overbrusningsanlæg samt hygiejne i stalden. Management med henblik på at sikre en veldefineret gødeadfærd er især vigtig, da lugten først og fremmest stammer fra gødningen. Erfaringsmæssigt er disse forhold meget vanskelige at forudsige og håndtere i godkendelsessituationen.

Princippet for lugtberegningen er derfor, at man ud fra oplysninger om dyreart, staldsystem og produktionsareal beregner den nødvendige geneafstand, som er den afstand der minimum skal være fra kilden før det vurderes, at genekriterierne kan overholdes. Genekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, før det kan betegnes som værende "væsentlige lugtgener".

Geneafstanden skal beregnes efter både Miljøstyrelsens lugtmodel og efter FMK-modellen, og beregningen baseres på følgende elementer:

- Produktionsarealer i m²

- Emissionsfaktorer for forskellige dyregrupper
- Effekt af lugtreducerende miljøteknologi
- En spredningsmodel
- Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed

Det digitale ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk, foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Naboejendomme, der enten ejes af ansøger, eller er registreret med landbrugspligt, medtages ikke, når der skal foretages lugtvurdering jf. reglerne om det generelle beskyttelsesniveau. Assensvej 327 er nærmeste enkelt bolig ved vurdering af lugt fra staldanlægget, da Langerød 21 er registreret med landbrugspligt.

I ansøgningsskema nr. 246263 ses af lugtgeneberegningen i afsnit 6.1, at genekriterierne (korrigeret geneafstand) ikke er overholdt til flere enkelt boliger og samlet bebyggelse med det ansøgte – se tabel nedenfor.

	Genekriterier i meter (korrigeret geneafstand)	Ansøgt i meter (Vægtet gennemsnitsafstand)
Enkelt bolig (Assensvej 327)	574,5	462,0
Enkelt bolig (Assensvej 329)	574,5	500,2
Enkelt bolig (Assensvej 372)	574,5	600,6
Enkelt bolig (Odensevej 73)	574,5	533,6
Samlet bebyggelse* (Assensvej 315)	1.202,8	1.112,5
Byzone (Verninge)	1.433,9	2.068,6

*Der er regnet med kumulation med et andet husdyrbrug til samlet bebyggelse.

Da genekriterierne ifølge lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk ikke er overholdt til enkelt bolig og samlet bebyggelse, jf. ovenstående tabel, er der til ansøgningen lavet en udvidet lugtberegning efter OML⁸-modellen (udarbejdet af Danmarks Miljøundersøgelser), hvor effekten af lugtreducerende tiltag på lugten kan beregnes.

I husdyrgodkendelse.dk benyttes der to forskellige vejledninger til beregning af geneafstand, en ny lugtvejledning (Miljøstyrelsens lugtmodel) og FMK-vejledningen (Forening af Miljømedarbejdere i Kommunerne – Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stald, FMK, 2. udgave maj 2002). Ud

⁸ Operationel Meteorologisk Luftkvalitetsmodel

fra de to vejledninger vælges altid den længste geneafstand i husdyrgodkendelse.dk. Ifølge bilag 3 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) kan lugtberegninger efter den nye lugtvejledning altid erstattes med en beregning i OML. Det ses af beregningerne fra husdyrgodkendelse.dk (side 18 – 24 i ansøgningskemaet), at den anvendte beregningsmodel til beregning af geneafstanden til enkelt bolig og samlet bebyggelse er den ny lugtvejledningen, og derfor kan lugtberegningen i husdyrgodkendelse.dk umiddelbart erstattes af en OML.

OML

Der er til ansøgningen lavet en OML-beregning med tilhørende rapport, som kan læses i fuld længde i bilagsdelen (OML-notat og OML resultatfil). I denne sag er lugtgenekriterierne en udfordring jf. resultatet af lugtberegninger i husdyrgodkendelse.dk og ansøger har løst det ved at bruge gyllekøling, forhøjede afkast og miljøkryds (vindkryds) i ventilationsafkast til at sænke lugt niveauet.

Forudsætningerne for OML-beregning – se i øvrigt bilag: OML-notat (side 14):

Stald	Dyretype og Gulvsystem	Antal stipladser	Antal afkast	Diameter, afkast	Afkast højde
Drægtighedsstald 1	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	240	3	Ydre Ø95 cm Indre Ø91 cm	7 m
Farestald 1	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	20	1	Ydre Ø95 cm Indre Ø91 cm	7 m
Farestald 2	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	75	2	Ydre Ø95 cm Indre Ø91 cm	7 m
Løbestald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv.	120	1	Ydre Ø95 cm Indre Ø91 cm	7 m
Poltestald 1	Flexgruppe: Alle svin; 50 – 75 % fast gulv.	288	2	Ydre Ø95 cm Indre Ø91 cm	7 m
Smågrisestald 1	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv.	2.495	9	Ydre Ø95 cm Indre Ø91 cm	8,5
Smågrisestald 2	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv.	3.812	15	Ydre Ø95 cm Indre Ø91 cm	8,5
Poltestald 2	Flexgruppe: Alle svin; 50 – 75 % fast gulv.	305	2	Ydre Ø95 cm Indre Ø91 cm	7
Farestald 3	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	96	6	Ydre Ø95 cm Indre Ø91 cm	7
Drægtighedsstald 2	Søer, golde og drægtighed. Løsgående, delvis spaltegulv.	353	6	Ydre Ø95 cm Indre Ø91 cm	8,1
Ny farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv.	432	7	Ydre Ø110 cm Indre Ø92 cm	9,3
Ny løbestald	Søer, diegivende.	209	2	Ydre Ø95 cm	7,3

	Kassestier, delvis spaltegulv			Indre Ø78 cm	
Ny drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv.	270	1	Ydre Ø110 cm Indre Ø92 cm	9,7
Ny smågrise	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv.	6.945	10	Ydre Ø110 cm Indre Ø92 cm	9,3

Den indre diameter for de nye stalde er med miljøkryds og er en beregnet diameter for at få effekten af miljøkryds med i beregningen.

OML-beregning – med terrænkoter

Den lugtreducerende effekt af gyllekøling er på 20 %, og er medtaget i selve ansøgningen, og derfor er lugtniveauet som udgangspunkt lavere i de stalde, hvor det er eller bliver installeret. Derfor beregnes der i OML-beregningen kun på effekten af miljøkryds i afkastene på alle de nye stalde og, at afkastene på alle de nye stalde forhøjes med 2,1 meter over kip.

I klagen over husdyrgodkendelsen der blev meddelt til projektet den 15. marts 2024, var der to kritikpunkter til OML-beregningen. Det ene var, at der ikke var regnet med påvirkningen af terræn og at bygningseffekten var sat forkert for flere afkast. Derfor blev sagen genoptaget og OML-beregningen indeholder nu påvirkningen af terræn, men der er ikke regnet med bygningskorrektion, da det ikke er fundet relevant (se OML notat side 15).

Resultatet er et lugtniveau på 6 OU/m³ til samlet bebyggelse og enkelt bolig 15 OU/m³, som er lovkravet ifølge bilag 3, afsnit B i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁹ (se OML notat side 15).

OML-resultatfil og tolkning

Ifølge Miljøstyrelsens wiki-vejledning (2024) vurderes brugen af 10 års vejrdata fra Aalborg til beregninger i OML langt bedre at repræsentere det typiske i en konkret sag end de tidligere vejrdata fra Kastrup 1976. Det følger også af Miljøstyrelsens wiki-vejledning, at der som udgangspunkt skal anvendes en ”skarp tolkning” af OML-beregningen, når beregningen er lavet på vejrdata fra Aalborg. En ”skarp tolkning” betyder, at det kun er lugtkoncentrationen ved den eller de naboer, hvor lugtgenerkriteriet ikke kan overholdes i ansøgningen fra husdyrgodkendelse.dk der tages udgangspunkt i ved beregning af lugtniveauet.

Det fremgår af OML-notat, at der i forudsætningerne for OML-beregningen er regnet med et højere ventilationsbehov i flere stalde end det vejledende ventilationsbehov. Nedenfor er en oversigt, hvor det ventilationsbehov der er regnet med i OML-beregningen er sammenlignet med det vejledende behov:

⁹ Bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Stald	Ansøgte ventilationsydelse (m ³ /time/stiplads)	Vejledende maksimale ventilationsydelse (m ³ /time/stiplads)	Relativ afvigelse mellem vejl. maks. og ansøgt ventilationsydelse (%)
Drægtighedsstald 1	125	100	25
Drægtighedsstald 2	136	100	36
Ny drægtighedsstald	106	100	6
Farestald 1	600	400	50
Farestald 2	424	400	6
Farestald 3	625	400	56
Ny farestald	462	400	16
Løbestald	100	100	0
Ny løbestald	115	100	15
Smågrisestald 1	57	40	43
Smågrisestald 2	47	40	18
Ny smågrisestald	41	40	3
Poltestald 1	110	100	10
Poltestald 2	104	100	4

I OML-notatet er redegjort for, at ventilationsbehovet i de enkelte stalde øges indenfor 95 % fraktilen. I en Klagenævnsafgørelse fra 2017 (NMK-132-00750, NMK-132-00756) har Klagenævnet til vurdering brugt VSP meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006 ”Standardtal for lugtmission fra danske svinestalde om sommeren”, som grundlag for afgørelsen. I VSP-meddelelsen er netop en tabel, der viser 5 % fraktil og 95 % fraktil i forhold til ventilationsydelsen, m³/time/dyr (stiplads) og det er denne Klagenævnet har gjort brug af i sin afgørelse og fastsat, at hvis den ansøgte ventilationsydelse ligger inden for 95 % fraktilen i forhold til det vejledende maksimale niveau, så kan det accepteres.

I VSP-meddelelsen ligger 95 % fraktilen for en farestald med delvis spaltegulv på 625 m³/time/stiplads, hvilket er brugt i denne sag som forudsætning i OML-beregningen jf. ovenstående tabel. De resterende ansøgte og øgede ventilationsydelser følger VSP-meddelelsen og holder sig inden for 95 % fraktilen.

Assens Kommune vurderer derfor at OML-beregningen og forudsætningerne for den er valide. Tiltag som miljøkryds og forhøjet afkast fastholdes med vilkår.

Miljøkryds

Der benyttes miljøkryds, som lugtreducerende teknologi. Effekten af miljøkryds er undersøgt af Statens Jordbrugstekniske Forsøg tilbage i juni 1992 for firmaet Skov i et laboratorieforsøg. Forsøget viser, at miljøkryds øger hastigheden på afgangsluften (fra afkastene) med ca. 40 %, hvilket betyder at afgangsluften når længere op i luften og fortyndes mere. Effekten af denne fortynding giver en reduktion af lugtgenerne hos omboende.

Seneste afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet hvor miljøkryds indgår som lugtreducerende tiltag er fra april 2023 (20/03295 og 20/03574). Miljø- og Fødevareklagenævnet har tidligere skrevet følgende om miljøkryds:

”Miljøkryds fremgår ikke af Miljøstyrelsens teknologiliste. Årsagen hertil er, at der på teknologilisten kun optages teknologier, der reducerer kildeemissionen for lugt og ammoniak. Miljøkryds virker ved at øge spredningen, hvorfor teknologien ikke falder ind under teknologilistens formål. Miljøkryds er imidlertid anerkendt som virkemiddel i Højesterets dom af 11. december 2002, UfR 2003.573, samt i en række afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet. Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på denne baggrund ikke grundlag for at tilsidesætte ansøgers anvendelse heraf.

....Det følger derfor af Natur- Miljøklagenævnets praksis, at miljøkryds i forbindelse med OML-beregningen kan tilskrives en effekt svarende til en forøgelse af afkasthastigheden med 40 % lige over afkastet.”

Der er i nærværende sag netop lavet OML-beregninger med en øget afkasthastighed på 40 % som effekten af miljøkryds i afkastene. Beregningsteknisk er det gjort ved at reducere afkastenes indre diameter med 15 %, hvor der skal være miljøkryds.

Gyllekøling som lugtreducerende tiltag

Gyllekøling blev den 5. februar 2018 optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, som et lugtreducerende tiltag. Tidligere har gyllekøling kun været optaget som et ammoniakreducerende tiltag. Ifølge Miljøstyrelsens hjemmeside under teknologilisten, staldindretning er den lugtreducerende effekt på op til 20 %.

Ansøger har oplyst at der er i det eksisterende staldanlæg (Smågrisestald 2, Farestald 3 og Drægtighedsstald 2) er 1.929 m² gyllekanal med køleslanger og i alle de nye stalde bliver der i alt 2.273 m² gyllekanal med køleslanger. Gyllekølingsanlægget er indregnet med en 20 % effekt på lugten. Ifølge MELT-indstillingen for optagelse af gyllekøling på teknologilisten, kan der højst opnås en reduktion på 20 % lugtreduktion i svinestalde med rørudslusning, da der ikke længere er en lugteffekt ved ydelser over 26 kW/m² (jf. mst.dk under forslag til vilkår på teknologilisten).

Assens Kommune stille vilkår til de lugtreducerende tiltag, så forudsætningerne for lugtberegningerne fastholdes.

På dette grundlag er det Assens Kommunes vurdering, at dyreholdet med det ansøgte overholder lugtkravene ifølge husdyrgødkendelsesbekendtgørelsen § 31, og der stilles derfor ikke yderligere skærpede vilkår til lugtreducerende tiltag. Assens Kommune stiller vilkår til de anvendte teknologier.

8.10.2 Støj

Se miljøkonsekvensrapport side 30 – 31 for beskrivelse og vurdering.

Assens Kommune indsætter som standardvilkår Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

8.10.3 Rystelser

Se miljøkonsekvensrapporten side 31 – 32 for beskrivelse og vurdering.

8.10.4 Støv

Se miljøkonsekvensrapporten side 32 – 33 for beskrivelse og vurdering.

8.10.5 Fluer

Se miljøkonsekvensrapporten side 32 under for beskrivelse og vurdering.

Der har ikke tidligere været klaget til kommunen over fluer fra ejendommen.

Assens kommune indsætter et standardvilkår om, at de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorie, skal følges, og det fastholdes, at husdyrbruget skal der fortages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

8.10.6 Transport

Det er primært transporter til og fra ejendommen, som vurderes ved miljøgodkendelse, da færdsel på offentlig vej reguleres af politiet, og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Kommunen skal i helt særlige tilfælde vurdere, om det ansøgte, kan give væsentlige gener for naboerne langs transportvejene for transporterne af husdyrproduktionens rå- og hjælpestoffer og produkter. Særlige tilfælde kan bl.a. være ved etablering af husdyrbrug eller hvis transporterne primært sker igennem en byzone. I øvrigt reguleres belastning af de lokale vejnet ikke af husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Se beskrivelsen og vurderingen af transporter i miljøkonsekvensrapporten side 35 – 36. Samlet set stiger antallet af transporter med i alt 244 stk. årligt med det ansøgte, og det er transporterne med smågrise, døde dyr og gylle der stiger. Især gylletransporterne stiger i sæson (april/maj og august/september) stiger med 140 stk. pr. år. De resterende 104 stk. transporter med smågrise og døde dyr fordeler sig over året og svare til en stigning på ca. 2 transporter ugentligt.

Nabobemærkninger (fra husdyrgodkendelse 15. marts 2024)

Flere naboer har kommet med bemærkninger om transporter ved orientering om ansøgningen:

- Langerod er overbelastet – kan ind og udkørslen til Odensevej/Assensvej benyttes i stedet?
- Hvilken løsning skal bruges for at klare belastningen af vejen nu med den øgede trafik? Er det noget kommunen skal løse eller er det evt. grundejerne?

Ansøger oplyser, at Langerod stort set ikke benyttes til transporter fra Langerod 22 – det drejer sig måske om 10 stk. transporter årligt med tom lastbil. Derfor vil ansøger gerne imødekomme og vil fremadrettet slet ikke benytte Langerod til transporter. Alle transporter vil gå fra Langerod 22 til Odensevej/Assensvej – dette stykke vej er privat fællesvej, mens den første del af Langerod fra Dolevej er kommunevej.

Den øgede trafik på den private fællesvej fra Langerod 22 til Odensevej/Assensvej er et anliggende mellem de grundejere der har matrikler op til vejen.

De resterende bemærkninger er fra omboende der enten ikke er direkte påvirket af transporterne, da de ikke bor på Langerod, eller til transporterne på Odensevej/Assensvej, som er en større hovedvej, der i forvejen har mange og tunge transporter. Projektet på Langerod 22 vil ikke have den store påvirkning på trafikken på Odensevej/Assensvej, og det er heller ikke en del af vurderingen ved en husdyrgodkendelse, der udelukkende omfatter en vurdering af hvad der er til gene for de omboende til projektet.

8.10.7 Lys

Belysning fra husdyrbruget kan genere de omboende, hvis der er direkte lyspåvirkning af naboer, bør dette søges begrænset gennem indretning og driftsvilkår. Se beskrivelse og vurdering i miljøkonsekvensrapporten side 32.

8.10.8 Uhygiejniske forhold

Assens Kommune har ikke ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen konstateret uhygiejniske forhold på ejendommen, og har heller ikke modtaget klager over det.

8.10.9 Affaldsproduktion

Ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen bliver håndteringen af affald gennemgået jf. de generelle bestemmelser, samt det til enhver tid gældende affaldsregulativ i Assens Kommune. Håndteringen af affald omhandler både indretning af oplagene og bortskaffelse.

Assens Kommunes affaldsregulativ:

Brændbart og farligt affald (<200 kg pr. år), som lysstofrør, varmepærer, sprayflasker, pesticidrester og oliefiltre kan afleveres på kommunens genbrugspladser, når husdyrbruget er tilmeldt ordningen for genbrugspladserne, som administreres af Assens Forsyning.

Farligt affald (>200 kg pr. år) og klinisk risikoaffald, som medicinrester, medicinflasker og kanyler skal bortskaffes via den kommunale ordning, der administreres af Assens Forsyning. Det er Stena Recycling, der afhenter og håndterer affaldet. Tilmelding sker hos Assens Forsyning. Hvis man ønsker at indgå en aftale med en anden virksomhed end Stena, så skal man søge en dispensation hos Assens Kommune, for at blive fritaget for den kommunale ordning. Ansøgningen skal indeholde dokumentation for, at virksomheden er godkendt til at modtage farligt affald og klinisk risikoaffald.

Ansøger skal på lige fod med andre erhvervsvirksomheder overholde de generelle regler for opbevaring og bortskaffelse affald, herunder de fastsatte i krav i "Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune". Det betyder, at landbruget skal være tilmeldt mindst én af de tvungne affaldsordninger for farligt affald eller have søgt om dispensation herfra.

Håndteringen og bortskaffelsen af affald vil blive håndteret under tilsynet.

Assens kommune indsætter et standardvilkår om, at husdyrbruget til en hver tid skal overholde Assens Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Døde dyr

Se miljøkonsekvensrapport side 43 – 44.

8.11 BAT for IE-husdyrbrug jf. § 42¹⁰

Assens Kommune skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug desuden sikre sig at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

- 1) *der ud over iagttagelse af kravet i § 26 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, jf. også bilag 5,*
- 2) *energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,*
- 3) *mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffet med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,*
- 4) *produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,*
- 5) *affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,*
- 6) *der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.*

Se BAT-redegørelse i miljøkonsekvensrapporten side 38 – 41. På den baggrund vurderer Assens Kommune, at husdyrbruget lever op til kravene om BAT.

8.11.1 Vandforbrug jf. § 43 punkt 9)

I følge Miljøstyrelsen vejledning giver denne bestemmelse ikke kommunen hjemmel til at stille vilkår om maksimalt vandforbrug. Kommunen skal derimod vurdere, om der er mulighed for anlægs- eller driftsmæssige optimeringer, der kan minimere vandforbruget, eller om der konkret kan fastsættes vilkår, der understøtter dette. Det kunne f.eks. være i forhold til drikkevandssystem, rengøringsmetoder mv.

Der er tale om en konkret vurdering, der i nogle tilfælde kan føre til, at andre saglige hensyn til f.eks. arbejdsmiljø og effektivitet betyder, at kommunen stiller vilkår om en mindre vandbesparende løsning. Kommunen vil således som led i almindelig sagsoplysning skulle spørge ansøger om baggrunden for evt. valgte løsninger og bl.a. på den baggrund vurdere muligheden for at anvende andre vandbesparende tiltag. Det kunne f.eks. være ved at reducere mængden af vand ved at anvende mekanisk tørrensning eller højtryksrensning. Det bemærkes også hertil, at der i lovgivningen i øvrigt er en række regler, der understøtter hensynet til at begrænse vandforbruget.

Se miljøkonsekvensrapporten side 33 for nærmere beskrivelse.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Det følger af § 51, at husdyrbruget skal have en planmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af 3) Forsyningssystemer til vand og foder og 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen. Dette skal føres i en logbog jf. § 51, stk. 5 og indberettes til kommunen jf. § 57 punkt 3).

Assens Kommune vurderer på denne baggrund, at der ikke kan stilles yderligere vilkår til minimering af vandforbruget, da der allerede gøres hvad der er muligt på husdyrbruget, og de generelle regler for vandforbruget følges tæt.

8.11.2 § 43 øvrige punkter 7), 8), 10), 11), 12) og 13)

Assens Kommune har stillet vilkår efter punkt 7) Placering af husdyrbruget mv. og punkt 10) Grænseværdier, tekniske foranstaltninger mv. Punkterne 11) og 12) er en del af IE-særreglerne, som er generelle for alle IE-husdyrbrug og derfor er der ikke stillet vilkår til disse. Assens Kommune har ikke fundet det relevant at stille vilkår til punkterne 8) og 13) i denne sag.

8.12 Særregler for IE-husdyrbrug jf. kapitel 17

8.12.1 Miljøledelse § 49

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2. Stk. 2:

- 1) Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) Fastsætte miljømål,
- 3) Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) Minimum 1 gang årligt evaluerer miljømedarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) Minimum 1 gang årligt gennemgår miljøledelsessystemet.

Stk. 3: IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1 – 5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

8.12.2 Miljøledelse – oplæring af personale § 50

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) Relevant lovgivning
- 2) Transport og udbringning af husdyrgødning
- 3) Planlægning af aktiviteter
- 4) Beredskabsplanlægning og –styring
- 5) Reparation og vedligeholdelse af udstyr

Jf. stk. 2 skal IE-husdyrbruget udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold der følger af ovenstående punkter. Materialet skal være tilgængelige for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

8.12.3 Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab § 51

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde følgende betingelser:

Plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimeret styring heraf
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner)
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand

Beredskabsplanen

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder
- 2) Handlingsplan for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte og kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning af møddinger og olieudslip)
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip)

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssig. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt jf. punkt 1) – ikke en erstatning for med 10 årsbeholderkontrol ordningen.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planerne i forbindelse med tilsyn.

8.12.4 Fodringskrav § 53

Kvælstof

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til EU forordning om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller

ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Fosfor

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og tilladt i henhold til EU forordning om fodertilsætningsstoffer eller let fordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

8.12.5 Energieffektiv belysning § 54

IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement.

Kravet indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem eller belysningsanlæg.

IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger i 5 år og kunne forvises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

8.12.6 Støvmissioner fra staldanlæg § 55

IE-husdyrbrug skal for at reducerer støvmissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvend en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

8.12.7 Overholdelse af vilkår og krav § 56

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, underretter straks kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår samt de umiddelbart bindende krav til indretning og drift, IE-brug og årlig indberetning, og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og kravene igen overholdes.

8.12.8 Årlig indberetning til kommunen § 57

IE-husdyrbrug skal engang årligt indsende følgende informationer til kommunen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem (§ 49)
- 3) Logbog over gennemførte kontroller (§ 51)
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskravet (§ 53)

IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer til kommunen. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår og sendes samlet til kommunen.

IE-husdyrbrug skal dog ikke indsende informationer, hvis kommunen inden for det seneste kalenderår har gennemført et tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljøtilsynsbekendtgørelse.

8.12.9 Ophør § 58

Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4b i lov om forurennet jord anvendelse.

Ved ophør forstås:

- 1) Ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget
- 2) Når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven
- 3) Situationer omfattet af § 59 a, stk. 2¹¹, husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven
- 4) Situationer omfattet af § 60, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne.

IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

8.13 Sammenfatning

Der er søgt om godkendelse til et samlet produktionsareal på 15.517 m² til sohold og smågriseproduktion. Der bygges en ny sostald, ny smågrisestald, ny drægtighedsstald og ny løbestald med et samlet produktionsareal på 8.124 m².

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres som beskrevet i ansøgningen, herunder miljøkonsekvensrapporten og denne redegørelse. I godkendelsen skal der fastsættes vilkår, som ophøjer de afgivne oplysninger sammen med vurderingen i denne redegørelse til speciel lov for husdyrbruget på Langerød 22. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle husdyr- og miljølovgivning blive det nye reguleringsværktøj for anlæggelse og drift af husdyrbruget.

¹¹ En godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b bortfaldet, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del.

8.14 Offentlighed/Naboorientering

Den nye ansøgning blev offentliggjort på kommunens hjemmeside onsdag den 10. juli 2024 jf. § 67 med bemærkningsfrist den 5. august 2024. Der indkom ikke nogen bemærkninger til ansøgningen.

Udkast til husdyrgodkendelse blev offentliggjort fredag den 6. september 2024 og mindst 30 dage frem, og samtidigt hermed blev omboende i konsekvenszonen (1.532 meter) og høringsberettiget organisationer orienteret ved brev jf. § 68. Der indkom ikke nogen bemærkninger i høringsperioden.

Husdyrgodkendelsen bliver offentliggjort tirsdag den 22. oktober 2024 og samtidigt hermed bliver omboende og høringsberettiget organisationer orienteret ved brev.

Trine Bonrud Helleskov
Miljømedarbejder, Agronom

